

DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR

1985. SZEPTEMBER

ÁRA: 7,50 Ft

Barlang-posta

Kedves Gyerekek!

Bontogattuk a tőletek kapott leveleket, s találtunk közöttük egyet, amely Borikának szólt:

„Kedves Dörmögő Bori! Engem is Borinak hívnak, mi is hárman vagyunk testvérek. Bori, ha kistestvéred születik, megkérem anyut, hogy legyen nekünk is még egy testvérünk. Légy szíves, látogass meg a születésnapomon! Hozd el a két bátyádat is! Sok szeretettel várlak benneteket!

Erdős Bori"

A bocsok nagyon örültek a meghívásnak. Vitatkoztak, milyen ajándékot vigyenek, vajon minek örülne Erdős Bori. Szép nagy ajándékokra gondoltak, de pénzük bizony nem volt. Amikor láttam, hogy nem tudnak dönteni, mutattam nekik egy másik levelet is. Ez állt benne:

„Kedves Dörmögő! Kiss Évának hívnak, nagycsoportos óvodás vagyok. Képzeld, nagy öröm ért! Tegnap volt a születésnapom. Gergőtől, a testvéremtől egy verset, és egy szép rajzot kaptam. A vers a tavaszról szól:

Kisütött a nap,
száz sugara van.
Hóemberek sírnak,
virágok nyílnak,
a madárkák csiripelnek,
méhecskék döngicsélnek.

Ugye, milyen szép vers? Nekem nagyon tetszik. A rajz, amit Gergőtől kaptam, egy nagy virágcsokrot ábrázol. Szívesen lerajzolnám neked, de azt hiszem, nem sikerülne olyan szépre, mint a bátyámnak."

Lámcsak, milyen örömöt szerzett Gergő, Évának! Pénz sem kellett hozzá. Gyerekek! Ti hogyan szoktátok megünnepelni a születésnapokat?

A berettyóújfalusi óvodások tortával, énekszóval köszöntik a társukat:

RÁCZ IBOLYA 6 éves, berettyóújfalusi olvasónk rajza

Júliusi számunk rejtvényének helyes megfejtése ez: a virágok és a madarak közül az első, a kockaházak közül pedig a második áll ugyanannyi részből, mint a sor mellé rajzolt forma. Jutalmat nyertek:

Alpek Edina, Cece — *Aradi Luca, Braun Gábor, Fekete Balázs, Gilicze Dávid, Halmai Nicolette, Szokol Zsuzsanna, Tűhegyi Tamás*, Budapest — *Czigola Gyula*, Páka — *Fogarasi Napsugár*, Szeged — *Horváth Enikő*, Nyírábrány — *Kántor Zoltán*, Dunaújváros — *Kónya Kornélia*, Ecsegfalva — *Lesti Bertalan*, Szentmártonkáta — *Mester Edit*, Villány — *Nagy Ági*, Tát — *Nagy Éva*, Aszód — *Ördög Krisztián*, Kazincbarcika — *Pap Gyuszkó*, Debrecen — *Rottenbacher Ádám*, Szekszárd — *Szabó Barbara*, Magyarhomorog — *Szabó Péter*, Törökszentmiklós — *Szandai Edgár*, Balassagyarmat — *Szepesi Emese*, Makó — *Szilágyi Brigitta*, Pécs — *Tihanyi Lajos*, Nagytőke — *Tompa Judit, Vojnesich Rita*, Szombathely — *Tóth Andrea*, Abádszalók — *Vasvári Emília*, Székesfehérvár.

MEGSÚGOM azoknak, akik még nem tudják, hogy álmunkban minden csoda megtörténhet. Aki elolvassa következő számunkban *A legény álma* című mesét, meggyőződhet erről.

Szeretettel üdvözölnek benneteket:

Dörmögőék

MADÁR ESZTER rajzai

SZEPTEMBER

NAGY KATALIN

KELLÜNK TITKA

Az injekciós kutya

A doktor bácsit eleinte szerettem, aztán nem.

Eleinte mindig tornásztunk. Hajlítgatta a lábam, próbálgatta, összeér-e a térdem és a könyököm. És mert összeért, mindig azt mondta: gratulálok! Kopogtatta a hátam, hallgatózott; az a hallgatózó kicsit hideg volt. Jót játszottunk a dokival mindig!

Egyszer csak megszúrta a lábamat. Előbb játszott velem, aztán megszúrt. Sírtam, sírtam, mert fájt a szúrás. Haragudtam, mert becsapott!

És attól kezdve mindig sírtam, ha hozzánk jött. Hiába csak kopogtatott, hallgatózott... Én nem hittem neki.

Később, amikor már járni tudtam, nem jött többet, hanem mi mentünk a dokihoz. A kutyája örült nekem. Úgy hívták, hogy Pözsó, és még úgy is, hogy ír szetter. Ugrált a Pözsó körülöttem, majd földöntött, meg is nyalt. Én simogattam, fogtam a fülét, és rá is ültem egyszer. Aztán, amikor megláttam, hogy a doki is otthon van, hát csak sírni kezdtem megint.

Anyukám megígérte, hogy nem lesz szúrás, ne féljek. Tényleg nem volt, csak torok-nézés, kopogtatás. És máskor se volt, és máskor se. Anyukámtól megtudtam, hogy a szúrást hivatalosan úgy hívják, hogy injekció.

Egyszer csak azt mondta anyukám, hogy ma injekció következik. És hogy fogadjunk, hogy nem sírok! Én nem voltam olyan biztos ebben. De a dokinak nagyon tetszett a fogadás. Azt mondta, ha nem sírok, elvihetem sétálni a Pözsót, pórázzal.

Nem sírtam. A doki azt mondta: gratulálok! És már vittük is a Pözsót.

A kutya annyira örült nekem, de annyira, hogy mindennap mentem volna a dokihoz, szívesen.

Én vagyok a rádió

Az egyik nagyapám akkor vitt el sétálni, amikor már értelmes voltam és lehetett velem beszélni. Így mondta. Mindig estefelé jött el értem. De vele másképp sétáltunk, mint anyuval. Felültünk az autóbuszra, utazgattunk. Néha vettünk Esti Hírlapot. A nagyapám olvasgatta. Én meg néztem a buszból a fényeket. Nemcsak a kirakatokat, hanem fölöttük a sok gyönyörű fény-betűt. Csak üldögélt ott a legtöbbje, némelyik pislogott. Egyik-másik futkározott, villogott.

— Nézd papa! Ott a sok piros betű... mi az?

— Edénybolt. Az van odaírva.

— És a fényes nagy madár? Mi az?

— Bagoly. Ott könyvüzlet van.

— És az a sok betű miért szalad?

— Az a hirdetés.

— Mi az, hogy hirdetés?

A nagypapám akkor azt mondta, játsszuk azt, hogy én vagyok a rádió. — Hát azt hogy kell játszani? Úgy, hogy ha megcsavarja a gombomat, akkor bekapcsol, és beszélni kezd a rádió, vagyis én. Ha újra megcsavarja a gombomat, akkor kikapcsol. És elhallgatok. Jó játék!

— Kapcsolj be, papa, légy szíves!

— Kat! Be vagy kapcsolva.

— Odanézz mi van a néni nyakán! Aranyos kis állatka!

— Ne zavard a nénit! Ne mutogass, kisfiam!

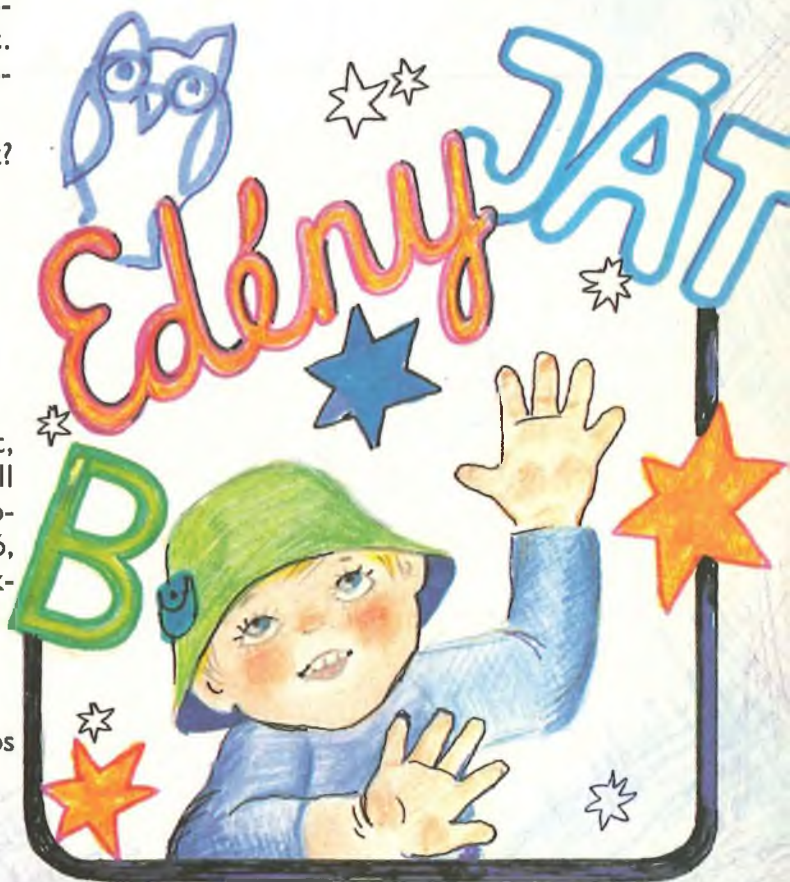
— Jaj de aranyos kis feje van! Nem harap?

— Nem. Nem él.

— Papa! Én azt szeretném, ha inkább élne.

Gyorsan kikapcsolt engem a nagyapám. És csak akkor kapcsolt be, amikor hazaértünk. Az már nem számított!

Anyukám rádióság nélkül is beszélget énvelem.

MAJTÉNYI ERIK

Gyurka írni tanul

Egyik betű pocakos,
a másik meg nyurga,
melyikkel fogsz elsőbben is
megbirkózni, Gyurka?

Ha az első görbe lesz,
nehogy kedved szegje,
hisz előbb a csúnyábbja jön,
csak később a szebbje.

Írj gyorsan egy másikat,
azután még egyet,
a betűk a sor végén majd
kiegyenesednek!

S végül az a sok betű,
pocakos és nyurga,
éppen úgy áll össze, ahogy
te akarod, Gyurka.

SOMORJAI ÉVA rajza

RÁKOS SÁNDOR

Tobozszedők

Fenyőtobozt gyűjt
Gyurka, Klára —
megtelik a kosárkájuk
nemsokára.

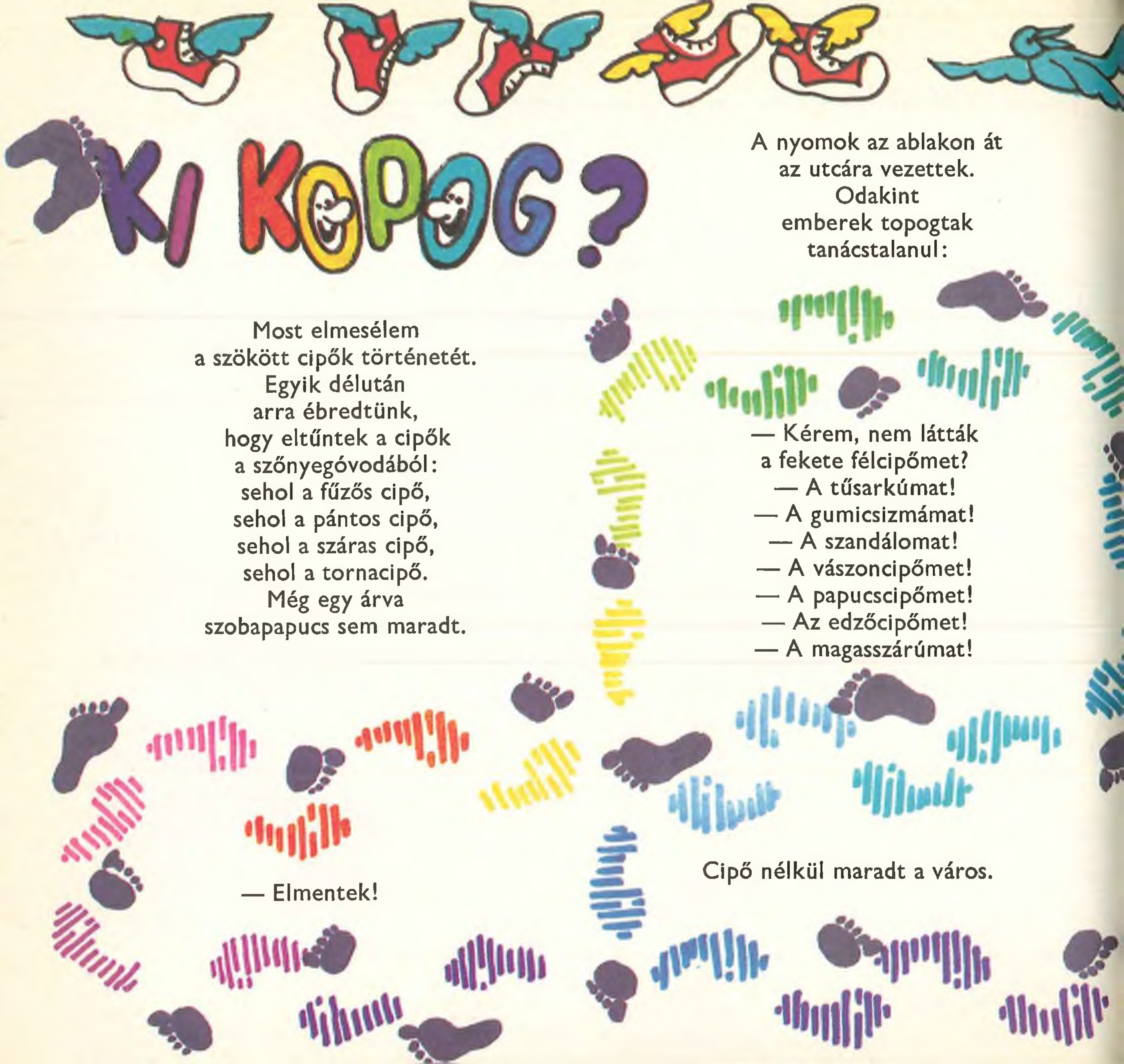
Minden toboznak
nevet adtak:
ezt bölénynek nevezték el,
azt vadkannak.

Diadal lesz az
út hazáig,
a sok tobozállat ritka
kinccsé válik.

Ily állatok messze földön
nem akadnak.
De élelem hol terem majd
ennyi vadnak?

SOMORJAI ÉVA rajza

KI KOPOG?

Most elmesélem
a szökött cipők történetét.
Egyik délután
arra ébredtünk,
hogy eltűntek a cipők
a szőnyegóvodából:
sehol a fűzős cipő,
sehol a pántos cipő,
sehol a száras cipő,
sehol a tornacipő.
Még egy árva
szobapapucs sem maradt.

— Elmentek!

A nyomok az ablakon át
az utcára vezettek.
Odakint
emberek topogtak
tanácstalanul:

— Kérem, nem látták
a fekete félcipőmet?
— A tűsarkúmat!
— A gumicsizmámat!
— A szandálomat!
— A vászoncipőmet!
— A papucscipőmet!
— Az edzőcipőmet!
— A magasszárúmat!

Cipő nélkül maradt a város.

Hová mehettek a szökevények?

Cipőtalálkozóra?
Cipőkonferenciára?
Cipő-továbbképzésre?
Cipőkiállításra?
Cipőbálba?
És mivel utaztak?
Villamossal? Autóbusszal?
Vonattal? Repülőgéppel?
Lehetséges, hogy
örökre itthagytak bennünket?
A sok kérdést
Pajti kutya oldotta meg,
egyetlen ugatással:

A városszéli bodzabokorból
szólt a hangja,
s körülötte ott pironkodtak
a szökött cipők.

Gyorsan mindenki megkereste
a magáét:
— Miért mentél el? —
Talán nem ápoltalak,
nem gondoztalak rendesen? —
Más gazdát kerestél? —
Újat, jobbat, kedvesebbet?
— Ó nem, dehogy, a világért sem! —
tiltakoztak a cipők. —
Csak sétáltunk egyet.
Mozgáshiányunk volt.
— Mozgáshiány?
— Igen. Mindig csak
várakozunk az előszobában,
ücsörgünk az asztal alatt,
ácsorgunk az ágy lábánál,
pedig a cipő nem ácsorgásra,
hanem ugrálásra, táncolásra,
futkározásra való!
— Hiszen ha ez a baj,
ezen könnyen segíthetünk! —
sóhajtottunk megkönnyebbülten,
azzal táncoltunk egy
kopogós-dobogósat
a cipők, s a magunk örömére.
Azután visszamasíroztunk
a szőnyegóvodába,
vajaskenyér uzsonnára,
s egy jókedvű fogócskára.

ÍRTA ÉS RAJZOLTA: DÖBRENTEY ILDIKÓ

BAKÓ ÁGNES

Egy kis baleset

Az eső halkan kopogott az ablakon. Az ég is szürke volt, a nap se ragyogott. Olyan volt ez a reggel, mintha az egész világ sírva fakadt volna.

— Kopp-kopp! — szaporázták az esőcseppek. — Vége a nyárnak..., vége a nyárnak ...

Kati nagyot sóhajtott. Szájába dugta a mutatóujját, és azon töprengett, Dani bácsi lent van-e a sétatéren, és ha lent van, ugyan mit csinálhat ilyenkor.

Annyira elgondolkozott, hogy észre sem vette, mikor szűnt meg a kopogás. Csak arra figyelt fel, hogy világosodni kezdett az ég. A nap ugyan még nem sütött ki, de az eső elállt. Kati lelkendezve futott ki a konyhába.

— Nagyi! Már nem esik! Lemehetek a térre? — kiabálta, de a konyhában nem talált senkit. Tanácstalanul körülnézett. — Nagyi! Hol vagy?

Végigjárta a lakást, de Nagyit nem találta sehol.

„A konyhában sincs, a szobában sincs, az ágy alatt sincs, biztosan lement a tejcsarnokba" — gondolta, s az ablakból még egyszer alaposan szemügyre vette az utcát.

— Semmi latyakot nem látok — mondta kissé bizonytalanul, mert az igazság az, hogy Kati nem egészen pontosan tudta, mi is az a latyak.

Mielőtt elment, még egyszer bekukkantott a konyhába.

Nini! Az asztalon, a hálóban ott a tejesüveg, mert akkor még üvegben hozták a boltból a tejet, s mellette Nagyi kis fekete pénztárcája.

„Jaj, ez a Nagyi! Ittfelejtette a tejesüveget. Hű, milyen mérges lehet! — gondolta Kati, és egyszeriben megsajnálta a nagymamáját. — Szegény Nagyi! Most mehet le megint a fájós lábával!"

Eltűnődve nézte a tejesüveget, aztán hirtelen felragyogott a szeme. Vigyázva zsebébe csúsztatta a kopott fekete pénztárcát, felkapta a tejesüveget, s kipp-kopp-kopp, már szaladt is le a lépcsőn.

A tejes néni ugyancsak meglepődött, amikor egyedül beállított hozzá.

— Nincs itt a nagymamám? — nézett nagyot Kati.

— Nincs, csillagom.

— Hát hol van? — kérdezte megütközve Kati, mert szerinte Nagyi csakis a tejcsarnokban lehetett.

— Hát azt igazán nem tudom — mosolyodott el a tejes néni, és megkérdezte: — Elviszed a tejet egyedül?

Kati nagyon szerette volna azt mondani, hogy „Nem! Inkább megvárom Nagyit ..." — de a tejes néni már nyúlt is az üvegért. Kati nagyot nyelt, s csak nézte, nézte, mint csordogál a habos fehér tej egy hosszú tölcséren át

az üvegbe. Már félig van, már még tovább, most tele. Hopp! Még ki is szaladt egy picike az üveg száján.

Katinak egy pillanatra elállt a lélegzete. Mielőtt megszólalt, jól megköszörülte a torkát, de még így is olyan volt a hangja, mintha egy idegen kislány mondta volna helyette:

— Tessék szíves lenni kivenni ebből a... a pénzt — s a tejes néni felé nyújtotta a pénztárcát.

A tejes néni kivette belőle a pénzt, aztán visszaadta Katinak. Kati illedelmesen elköszönt, s lassan megindult a kijárat felé. Az ajtóban megtorpant. Az jutott eszébe, hogy hátha mégsem jól csinálta, amit csinált. Zavartan nézte a tejes nénit, aztán halkan mondta:

— Nagyinak mindig fáj a lába, és most én meglepetést csináltam...

— Jó kislány vagy — bólintott a tejes néni, mire Kati

SZAVAY EDIT rajzai

szíve akkorát ugrott örömében, hogy neki magának is ugrálhatnékja támadt.

Kati csak úgy repült a sétatér felé. Pedig nehéz volt a tejesüveg. A háló füle egészen belevágódott a tenyerébe, mégis könnyen szedegette a lábát. Mintha az egész világ muzsikálna.

Tralala-tralala-tralalala-la!

Dudorászva lépkedett ő is, könnyű szívvel, vidáman.

A sétatér nagy, lombos fáiról le-lepottyant egy-egy csillanó esőcsepp, s a sárga kavicsos út nedvesen kanyargott a pirosló virágágyak körül. Kati megállt és körülnézett. Üres az egész sétatér.

Azaz ott, annál az apró levelű bokornál valaki áll. Kati szíve nagyot dobbant. Ott áll bizony! A kezében hegyes végű bot, azzal szurkálja a felázott, nedves pázsitot.

— Dani bácsi... — súgta Kati, és egyszerre olyan piros lett, mint a bazsarózsa. Szaporán megindult Dani bácsi felé, de valahogy egyre lassabban lépegetett. Kicsit megállt, aztán újra nekiindult; mert van az úgy néha, hogy nem is olyan könnyű megmondani az igazságot.

Végre mégiscsak odaért, s óvatosan megrántotta Dani bácsi lifegő kabátcsücskét.

Dani bácsi lehajolt hozzá, és akkor Kati valamit a fülébe súgott. Azt, hogy tegnap nem Marcsi dobta a virágok közé a labdát, hanem ő. Csak akkor nem merte bevallani.

— Aha! — mondta Dani bácsi, alaposan szemügyre véve Katit. — Azt mondod?

— Azt — mondta most már valamivel bátrabban Kati. — Marcsi nem is tenne olyat. Ő jó kislány...

Dani bácsi komolyan nézett Katira. Olyan komolyan, hogy Kati egészen megzavarodott. Szaporán pislogva várta, hogy Dani bácsi most összeszidja vagy valami, de Dani bácsi nem szólt, csak őt nézte. Erre Kati is nézegetni kezdte a fényes sárga kavicsokat a lába előtt. Aztán Dani bácsi lehajolt hozzá, és egyenesen szemébe nézve, ezt mondta:

— Te is jó kislány vagy.

— Biztos? — kérdezte szorongva Kati. — Mert, tetszik tudni, tegnap, amikor ... tegnap ...

— Jó kislány vagy — dörmögte Dani bácsi, s hatalmas tenyerével rápaskolt Kati rózsapiros arcára.

— Ó! — robbant ki az öröm Katiból. — Ó! — s nagyot ugrott a levegőbe. Aztán futásnak eredt.

Csak a sarokról nézett vissza. Látta, hogy Dani bácsi botjára támaszkodva utána néz.

Úgy futott fel a lépcsőn, mint a nyúl.

— Kipp-kipp-kopp-kopp-kipi-kopp! — topogta a két piros cipő.

— Kocc-kocc-kocc-kocc! — jelentette a tejesüveg, aztán egyszer csak így kiáltott: — Csrrrrrr-krrrrrr!

De erre már Kati is odanézett, s ijedten látta, hogy a tejesüveg alja darabokban hever a lába előtt, a tej pedig úgy csepeg-csurog lefelé a lépcsőn, mint egy szapora fehér patakocska. Katinak gyökeret vert a lába. Mozdulni sem tudott, de még azt sem mondta, hogy juuuuj!

Helyette valaki más kiáltott:

— Hol mászkáltál, te haszontalan?!

A lépcsőfordulóban Nagyi állt, mellette ijedt arccal a szomszéd néni pislogott. Most csodálkozva néztek Katira, és a fejüket csóválták.

Katiból kitört a sírás.

— Igazán nem akartam eltörni ..., semmi rosszat nem akartam, Naagyiii ... — zokogta. — Igazán... semmi rosszat...

— Csak úgy elmenni ukk-mukk-fukk! — csóválta a fejét Nagyi. — Ilyen többé elő ne forduljon!

Kati tüstént megígérte, hogy soha, de soha többé csak úgy ukk-mukk-fukk nem fog elmenni hazulról; de hát ettől még nem ragadt össze a tejesüveg, és a jókedve sem tért vissza.

Nagyi megsimogatta Kati lehajtott fejét:

— Jól van kis bogaram.

Kati csodálkozva nézett rá:

— Hát nem haragszol?

— Már nem.

— De hiszen eltörtem az üveget!

— Az bizony kár! — mondta Nagyi. — De hát nem rosszaságból tetted. Kicsi vagy még, és először vásároltál egyedül. Majd máskor jobban vigyázol, ugye?

— Igen — súgta megzavarodva Kati, mert sehogyan sem értette, honnan tudja olyan biztosan Nagyi, hogy ő most az egyszer igazán csak jót akart. „Nagyi nagyon okos" — gondolta végül is, és ebben aztán megnyugodott.

De a biztonság kedvéért azért mégiscsak megkérdezte:

— Szóval... azt mondod? Azt mondod, Nagyi, hogy ha el is törtem az üveget, azért még jó kislány vagyok?

— Mindenkit érhet baleset — mondta Nagyi. — De az, aki segíteni akar, az mindig jó kislány.

— Ó! — súgta boldogan Kati.

JANICSÁK ISTVÁN

Birkabunda

Volt egy hosszú szőrű birka
meg egy gazda, ki lenyírta.
Jól megnyírta kopaszra,
a szőrét meg eladta.
Vett rajta egy kalapot,
amit másnap eladott.
Az árán vett szamarat,
az meg mindig lemaradt.
Elcserélte bundára
s rátette a birkára,
mert a birka nagyon fázott,
neki vette a kabátot!

F. GYŐRFFY ANNA rajza

JEVGENYIJ PERMJAK

A türelmetlen zsebkés

Mitya egy botocskát faragott. Faragta, faragta, aztán eldobta. A bot görbe lett.

— Mi a baj? — kérdezte édesapa.

— Rossz a zsebkés... — felelte Mitya. — Görbén farag!

— Á, dehogyis — szólt édesapa. — A zsebkés jó, csak túl gyorsan farag. Meg kell tanítani türelemre!

— Hogyan kell? — csodálkozott Mitya.

— Megmutatom...

Átvette a zsebkést, és elkezdte faragni a botocskát. Nyugodtan, könnyedén, óvatosan.

Mitya látta, és megértette, hogyan kell a kést türelemre tanítani. Újra kezdte a faragást. Nyugodtan, könnyedén, óvatosan.

Igaz, a kés sokáig nem akart engedelmeskedni. Előbb ide-oda ugrált; hol ferdén faragott, hol beleszaladt a fába. De aztán végül is megszelídült, és engedelmes lett.

És attól kezdve a zsebkés jól faragott. Egyenesen, szépen, türelmesen.

Fordította és átdolgozta: ANTALFY ISTVÁN

GYÁRFÁS ENDRE

DÖRMÖGŐÉK VIZET FAKASZTANAK

Virulnak az őszirózsák,
és vidulnak mosolyogva,
hiszen látják: jön Borika,
s a tövüket meglocsolja.
Tekereg a gumitömlő,
meglapul a zöldség alatt.

Eközben a kamra mellett
Marci mackó ásót ragad.
Anyó kérte, hogy szedjen föl
három-négy szál sárgarépát.
Berci addig krumplit hámoz.
(Hamar megjön így az étvágy.)

F. GYŐRFFY ANNA rajzai

Marci lenyomja az ásót,
medvetalpa rá is tapos.
Hát egyszerre. . . sss! Szökőkút!
— Nézzétek csak! Csodálatos!
Bocsok! Forrást fakasztottam!

Borka, Berci szalad máris.
Száll a permet, s a napfényben
tündöklik, mint gyöngykaláris.
— Te vagy a Nagy Vízfakasztó!
— Ki hinné, hogy kertünk alatt
valóságos tenger rejlik,
s egy résen át magasba csap?!

A nagy öröm villámgyorsan
úrrá lesz a három bocson:
— Itt legyen majd az uszoda!
— Inkább horgászparadicsom!

— Vízilabda-mérkőzés lesz! — rikkant Berci. — Kapus vagyok! Bori tervez: — Fölszerelünk néhány kerti zuhanyozót.

Anyó cammog ki a házból, s a vízcsapon fordít egyet. — Jé! Hova lett a szökőkút? Hová tűnt a gyöngyös permet?

— Persze! Marci az ásóval elvágta a gumitömlőt! Abból fakadt fel a „forrás". Értitek már, mackókölykök?

— Megragasztjuk — dörmög Marci. — Bízd Anyó, a három bocsra! Nem hagyjuk, hogy elfonnyadjon ősz előtt az őszirózsa!

HORGAS BÉLA

Sétikáló és Tevepúpja

Hideg szelek fújtak a hegyoldalon, ahol Sétikáló legkedvesebb útjai kanyarogtak, és a felhők olyan alacsonyan szálltak, hogy súrolták szinte a tündérernyőt.

Sétikáló a felhőket szerette, de a haragos széllel nem volt jóban. Az útját azonban ezen a késő délutánon is végigjárta. Hát ahogy befordult a fázó nyírfa mellett és elindult az ezüstfenyők irányába, megszólította egy köpenyes, tányérsapkás, kesztyűs és csizmás alak. Olyan volt, mint egy hajóskapitány vagy pilóta — netán varázsló. Porcelánpipa lógott a szájában, de azért érthetően beszélt.

— Mi újság, Sétikáló? Nem láttál erre utat tévesztett vándorokat?

— Nem — mondta Sétikáló meglepetten —, de honnan tudod a nevemet?

— Tudom — mosolygott szerényen a köpenyes és pipájából, amelybe aranysárga leveleket tömött, abban a pillanatban halványkék, levendulaillatú füst gomolygott a haragos szélbe.

— Varázsló vagy? — csillant föl Sétikáló szeme.

— Kapitány vagyok — hangzott a csöndes, határozott válasz. — Én szállítom az eltévedt utasokat. Tevepúpja a nevem.

— Találkoztunk már? Hol? Mikor?

Tevepúpja kivette pipáját a szájából és így felelt:

— Egyik füled sós, a másik paprikás vagy levendulás, de akár ilyen, akár olyan, mondhatom neked, hogy most találkoztunk először személyesen.

— Miért? — kérdezte Sétikáló. — Lehet találkozni nem-személyesen is?

— Lehet! — bólintott Tevepúpja. — Ha például olvasol valakiről valahol.

— Te olvastál rólam? Hol? Mikor? És én miért nem tudok erről?

Tevepúpja szippantott egyet, a füstkarikák pörögtek és eltűntek a haragos szélben.

— Talán azért, hogy el ne bízd magad — mondta Tevepúpja, aztán hamiskásan ezt kérdezte: — Te Sétikáló! Csakugyan sós az egyik füled? És paprikás a másik?

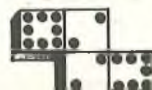
Ez a Tevepúpja csúfolódik velem, gondolta Sétikáló, és nagyon sokat tud rólam. Talán még azt is... azt is tudja talán, hogy szeretem a dicséretet, nagyon-nagyon szeretem, talán jobban, is mint kellene... Jó lesz vigyáznom!

— Tevepúpja! — szólt a mi kis tündérünk, és megcsörrentette kulcsait. — Egyik fülem, akár a másik, lehet sós és paprikás is. A te füled milyen?

Az eltévedt utasokat szállító, sokat látott, hallott és tapasztalt kapitány ezen a válaszon úgy elámult, hogy porcelánpipáját is elfeledte megszívni. Ennek a kis tündérnek, gondolta, a nyelve is sós és paprikás, vagyis: csípős! Legjobb lesz, ha karját nyújtja neki.

— Ha már nincs erre eltévedt utas — szólt a kapitány —, mit szólnál, Sétikáló, ha téged kísérnélek haza?

— Örülnék neki — mondta a kicsi tündér és megnyugodva fellélegzett, aztán gyorsan elindult, mert a hideg szél egyre haragosabban fújt a hegyoldalon, belekapott Tevepúpja köpenyébe is, ahogy lépkedett a kanyargós úton.

A vidám Matti

Karjalai finn népmese

Élt, éldegélt egy öregapó meg egy öreganyó. Két fiuk volt. A nagyobbikat mogorva Toivónak hívták. Derék legény volt, dolgos is, csak örökké zord képpel járt-kelt. Soha el nem mosolyodott, soha nótára nem gyújtott, ha ráért, csak pipázott, pöfékelt. Halászni ment a tóra — hallgatott, fát vágott az erdőben — hallgatott, sílécet fabrikált — akkor is hallgatott. Ilyen ember volt ez a mogorva Toivó!

A kisebbik fiút csak így hívták: vidám Matti. Ez is derék legény volt. Ha dolgozott, dalolgatott közben, ha beszélt, vidáman mosolygott. Szépen pengette a citerát. Ha játszani kezdett a húrokon, ha rákezdett a talpalávalóra, senki sem maradhatott veszteg, az ember lába szinte magától táncnak indult. Ilyen legény volt ez a vidám Matti!

A mogorva Toivó egyszer fáért ment az erdőbe. Megállította a szánját, pipára gyújtott, aztán kiszemelt egy szép szál fenyőt, és nekiállt a fejszéjével. Csak úgy zengett az erdő a fejszecsattogástól.

A fenyőfa közelében medve szunyókált a barlangjában.

Felriad a medve gazda:

— Ki kopog itt, ki zavarja álmomat?

Kibújt a barlangjából, körülnézett: látta, hogy egy legény vágja a fát, csak úgy röpködnek a forgácsok a fejsze alól.

Hej, de megmérgesedett a medve!

— Mit lármázol az erdőmben, miért háborítod az álmomat? Hogy mered telefüstölni az erdőt? Hordd el magad!

Azzal akkorát csapott Toivóra a mancsával, hogy annak végigrepedt a bekecse

Elejtette Toivó a fejszét, belehempergett a hóba, hármat is bukfencezett, úgy esett a szánjába. Megriadt a lova, nagyot rántott a szánon, s röpítette buckák közt, míg végül kiért az erdőből. Így járt a mogorva Toivó!

Hazament a legény — se fája, se fejszéje, a bekecse széttépve, maga alig állt a lábán. Mit tegyen? Pedig kell a fa, mert már egy szál sincs a háznál.

Másnap a vidám Matti ment ki az erdőbe. Fogta a fejszéjét meg a citeráját. Hajtotta a szánt, közben pengette a citeráját, és énekelt.

Beért az erdőbe, és meglátta a szép szál fenyőt: egyik oldala bevágva, mellette a havon Toivó fejszéje hever.

— Ahá! Ezzel próbálkozott Toivó!

Nem messze megállította a szánt, fogta a fejszét, munkához akart látni, de akkor mást gondolt.

— Előbb citerázom egy kicsit — vígabban megy majd a munka!

Ilyen legény volt a vidám Matti!

Leült egy fatönkre, és rázendített. Zengett az egész erdő. Felébredt barlangjában a medve gazda.

— Ki muzsikál itt, ki csiklandozza a fülemet?

Előbújt a barlangjából, s látta, hogy citerát penget egy legény; sapkája a tarkójára csapva, piros az arca, huncut a szeme. Pengeti a citárát és énekel.

RÁKOSY ANIKÓ rajzai

A medve talpát táncra csiklandozta a muzsika.

Táncra is perdült, vidámakat toppantott, kurjantott:

— Hej, hej, hej, hej!

Matti abbahagyta a játékot. A medve kifújta magát, és így szólt:

— Hallod-e, legény, taníts meg engem citerázni! Én játszanék, a bocsaim meg táncolnak rá!

— Megtanítlak én — mondta a vidám Matti —, hogyne tanítanálak!

Azzal a medve két mancsa közé dugta a citerát. De a medvének ormótlan, vastag mancsai voltak, verte a húrokat, s ó, micsoda macskazene kerekedett belőle!

— Nem jól játszol — mondta Matti. — Vékonyabbra kell lapítani a mancsaidat!

Odavezette a medvét egy vastag fenyőhöz, azt felhasította a fejszével, s a hasadékba bevert egy éket:

— No, gazda, dugd a mancsodat a hasadékbra s tartsd ott, amíg nem szólok!

A medve beledugta a mancsát a hasadékba. Matti meg fogta a fejszét, és a résből kiütötte az éket. Kiesett az ék, a hasadék meg beszorította a medve mancsát. Felüvöltött a medve, Matti meg csak nevette:

— Tűrd csak, tűrd, így lesz vékony a mancsod! Nem adják ingyen a tudományt!

— Nem akarok citerázni! — ordította a medve. — Ördög vigyen a citeráddal együtt, eressz el!

— Ijesztegeted-e még az embereket? Kikergeted-e őket az erdőből?

— Nem én, soha! — bömbölte a medve. — Csak eressz el!

Matti beverte az éket a hasadékba, a medve kirántotta a mancsát, és loholt a barlangjába.

A vidám Matti pedig jól megrakta a szánját fenyőfával, fogta a citeráját, és kifordult az erdőből. Hajtotta a lovat, énekelgetett. Ilyen legény volt ez a vidám Matti!

Azóta bátran járhatnak az emberek fáért az erdőbe.

Fordította: RAB ZSUZSA

Találós kérdés

Ajtó nélkül, ablak nélkül,
Sok száz gyerek lakik bévül.

(Tök)

Kitaláltad? Akkor máris meghívunk egy kis sétára a Tökfélék Birodalmába. Hogy kifélék, mifélék a TÖKFÉLÉK BIRODALMÁNAK lakói? Természetesen csupa-csupa tökfej, akarom mondani tökféleség. Óriás-tökök, Laskatökök és Étkezési tökök.

Ezekből a családokból származnak például a Sütőtökök, a Főzőtökök, a Spárgatökök, a Citromtökök, a Kokocellák, a Cukkinik, a Patisszonok és társaik

Ha beneveztél a kertészversenyre, a te kiskertedben is biztosan megnőtt, megérett már ez a csíkos, zöld, sárga tökféle. Ne felejts el szeptember 15-ig hírt adni az eredményről! Te milyen ételt készítettél a kokocella gyümölcséből?

A tökfélékből nemcsak ízletes étel, hanem egy kis ügyességgel, képzelőerővel játék is készíthető.

Halmos Judit, budapesti kislány például spárgatökből készített magának babát.

KOLTAI ÉVA fotója

A bocsok is *elvarázsoltak* egy kis pocakos tököt. Most már egy piaci kofára hasonlít; mondjuk, hogy éppen tökmagot árul. Alatta Tökfilkó látható, aki nagy kópé; nemhiába készült lopótökből!

HORVÁTH ZOLTÁN fotói

Te milyen tökbábút csinálnál? Rajzold le Dörmögőnek!
Ha szüleidnek van kedve hozzá, vájjatok ki egy spárgatököt, vagy sütőtököt, faragjatok neki szemet, szájat, orrot!

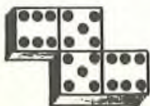
A tök húsából főzelék vagy sült tök készülhet, a magját pirítsátok meg tepsiben.

Ha elkészült a tök-fickó, állítsatok bele égő gyertyát vagy zseblámpát!

Mialatt tök-fickóban gyönyörködtél, a tökmag is megpirult. Mondogasd hozzá ezt a bihari mondókát:

Sütőben a tökmag,
Befűtöttünk tegnap,
Ripeg, ropog, zeng a nád,
Szél röpíti víg dalát.
Ég öt éjjel, öt nap,
Odasül a tökmag!

Meglepetés a kertben

Zsuzsi hazaérkezett a nyaralásból. Meglátta a kiskertjét és álmélkodva csapta össze a kezét. Pirosra érett a paradicsom, megsárgult a paprika, megnőtt a tök!

Színezz, rajzolj! Legyen olyan a kép, amilyennek Zsuzsi találta a kertjét, amikor hazaérkezett!

Még más is nőtt a kertben. Megtudhatod, hogy mi, ha elmondod, hogy mit látsz ezen a három képen, és egymás mellé illeszted a szavak első hangjait. Aki tud már egy icipicit olvasni, összeolvashatja a szavak kezdőbetűit.

R. A.

G omba

A lma

Z okni

EMLÉKEZTETŐ

szülőknek, nagyszülőknek

Folyóiratunk oldalszámozásának alapszíne (a dominóké) mindig azt mutatja, hogy milyen korú gyermekeknek ajánljuk írásainkat.

- O Piros alapszín: 3—4 éveseknek;
- O kék alapszín: 5—6 éveseknek;
- O sárga alapszín: első osztályosoknak;
- O fehér alap: mindenkinek.

XXIX. ÉVF. 9. SZÁM

Dörmögő Dömötör, a Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja. Megjelenik havonta. Főszerkesztő: Kelemen Sándor. Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó V. Felelős kiadó: dr. Petrus György. Szerkesztőség: Budapest XI., Orlay u. 4. Levélcím: Dörmögő Dömötör szerkesztősége, Budapest, Pf. 112, 1502. Telefon: 668-457. Kiadóhivatal: Budapest VI., Révay u. 16. 1374. Telefon: 116-660.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI-215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj negyedévre 22,50, félévre 45,—, egész évre 90,— Ft.

85.0730 — Kossuth Nyomda, Budapest. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató.

A beküldött kéziratokat nem őrizzük meg, és nem küldjük vissza.

Index: 25.193

HU-ISSN 0230—1032

Száll?
Libeg?
Lobog?

Nézd meg jól
ezeket a képeket!
Mi az, ami száll, repül?
Mi az, ami libeg, lebeg?
Mi az, ami lobog?

Rajzold le Dörmögőnek azt, ami pottyan, és küldd el rajzodat szerkesztőségünknek!

